

- TARİH YAZAN KOMUTANLAR -

ALPARSLAN

YUSUF GÜLDÜR

GENÇ HAYAT

AMUDERYA...

22 Ekim 1072

Her şey birkaç saniye içinde olup bitmişti. Sultan Alparslan, göğsüne yediği hançerin tesiriyle sarsılmış ve şaşkın gözlerle karşısında duran katilinin gözlerine bakmıştı. Ilık ılık kan süzülüyordu göğsündeki derin yarıktan. Aşkla çağlayan kanı, Amuderya Nehri'nin suları gibi yavaşça akıyor ve giderken beraberinde Alparslan'ı da sonsuzluk âlemine götürüyordu.

Oysa her şey nasıl da yoluna girmişti son zamanlarda. Alparslan, harp meydanlarında efsaneleşmiş ve bütün zulüm diyarlarına korku salmıştı. Şan ve şerefle dolu hükümdarlık yılları, böyle mi son bulacaktı? Sayıları yüz binleri aşan düşman orduları karşısında bir avuç yiğidiyle destanlar yazan koca sultan, nizam verdiği dünyadan bir hainin hançeriyle mi ayrılacaktı?

Barzam Kalesi'nin temelleri titriyordu adeta... Amuderya Nehri üzerine kurulan bu sağlam kale, sultanın derin inlemesiyle yankılanıyor ve Amuderya, bendinden sıyrılıp taşmak istiyordu. Türk'ün gözyaşları karışıyordu Amuderya'ya. Selçuklu'nun umutları, biçare mazlumların duaları birbirine karışıp akıyordu.

Alparslan, katilinin hançerli elini gördüğünde sağlam bir tokat aşk etmişti oysa. Bir Selçuklu tokadıyla hasmını yere devirmişti. Hain elin sahibi yerde acı içinde kıvrılırken göğsündeki hançeri söküp atmayı başarmıştı. Kölemen muhafızlar koşmuşlardı koşmasına ama artık iş işten geçmiş ve keskin bir

metal olan hançer damarları çoktan yırtmıştı. Bütün bedenini derin bir acı kaplamıştı Alparslan'ın. Acı, adeta yüreğine çöreklenmişti. Gözyaşları içinde yanına koşan evladı Melikşah'a hüzünlü gözlerle bakmıştı.

“Geri dur.” diye bağırmıştı oğluna. Sinsi katil yerde hâlâ canlı bir vaziyette yatarken, hainin ikinci bir hançer sakladığından şüphelenmiş ve kılıcını sıyırıp, muhafızları da durdurarak adamın başına dikilmişti.

BİZ SANA EMAN VERMEDİK Mİ?

Katil yerden doğrulmaya çalışırken kahkahalar atıyor ve az sonra öleceğini bile bile Alparslan'a meydan okumayı sürdürüyordu. “Bitirdim seni Sultan Alparslan.” diyordu en küstah hâliyle. “Artık bu yara iflah olmaz. Seninle birlikte Selçuklu’yu da bitirdim.” diyordu. Alparslan'ın hâlâ düşüp kalmadığına şaşırsa da gayet kendinden emin konuşuyordu.

“Neden?” diye sordu yaralı arslan. “Neden yaptın bu kalleşliği ey alçak? Biz sana eman vermedik mi? Biz senin kılına iliştik mi? Yüreğindeki bu Türk düşmanlığı niyedir? Sen ki bu necip milletten ne zarar gördün?”

“Bittiniz.” dedi yine adam. “Siz Fatımîlere meydan okuduğunuz zaman bittiniz ey Alparslan. Tuğrul ve Çağrı Bey'in izinden gittiğinizde, Bizans'ı perişan ettiğinizde bittiniz. Dünya hükümdarlığını size bırakacağımızı mı sandınız? Selçuklu’yu baş yapacağımızı mı sandınız? Baş

olmak istedin Sultan Alparslan. Bu topraklarda baş olanın, başı kesilir.”

“Barzam Kalesi'nin kumandanıydı Yusuf Harezmî. Er meydanında alt edemediği sultanı, böyle alt etme yolunu seçmiş, Selçuklu'nun ruhunu ondan koparmak istemişti.”

İşte o an anladı Sultan Alparslan adamın niyetini.

Adam hem mezhepçilik hem de kıskançlık sebebiyle işlemiştii bu alçakça cürmü. Önce Sultan Alparslan'a teslim olmuş, sonra da onun yanına bir dost gibi yaklaşip göğsüne ihanet hançerini daldırmıştı. Barzam Kalesi'nin kumandanıydı Yusuf Harezmî. Er meydanında alt edemediği Sultan'ı, işte böyle alt etme yolunu seçmiş, Selçuklu'nun ruhunu ondan koparmak istemişti.

“Bizde baş olanın değil, kalleş olanın başı kesilir.” dedi Sultan Alparslan ve yaralı göğsünün verdiği acıya aldırmadan kılıcını çekip tek hamlede sapladı haine. Hain karşısında dimdik durmak için harcadığı son enerji de işte o anda bitiverdi. Katilin yanına yığılıp kaldı. İkinin de kanı birbirine karıştı.

CİHAT YOLU BENİ BEKLER

Gözleri kararıyordu koca sultanın. Yüreği acıyor, böyle kalleşçe vurulmayı bir türlü hazmedemiyordu. O, harp meydanında vermeliydi can emanetini. Allah yolunda bir aslan gibi kükrerken, kanlı ve şanlı bir cenkte yitip gitmeliydi. Böyle kahpece vurulmak değildi hayalindeki şehadet. Böyle ciğeri beş para etmez bir alçak tarafından tuzağa düşürölmek değildi. Şimdiye kadar dünyayı titretmişti adeta ve şimdi bir kalleşin paslı hançeriyle can vermeyi yediremiyordu kendine.

“Böyle olmamalıydı.” diye sayıklıyordu. “Cihat yolları beni bekler. Zulüm diyarları beni bekler. Böyle olmamalıydı.”

Melikşah gelip koluna girdi babasının. Diğer koluna da vezir Nizamülmölk girdi ve doğruca yumuşak bir yatağa taşıdılar. Kendinden geçmiş bir şekilde acı içinde sayıklarken kalenin içi adeta kaynıyor, herkes oradan oraya koşturup sultan için bir şeyler yapmaya çalışıyordu.

Büyük Türkistan seferinin henüz başlarındaydı Sultan Alparslan. Daha geçen yıl, koskoca Bizans'ı devirmiş ve hükümünü cümle zulüm diyarlarına yaymıştı. Daha saltanatının onun-

cu yılını bile görmeden, cümle Türk obalarına nizam vermişti. Türk'ün en büyük düşmanlarını dize getirip şanlı ordusuyla birlikte yepyeni fetihlere yelken açmıştı.

Nasıl da kalplerini kazanmıştı herkesin. Nasıl da güvenlerini kazanmıştı şanlı bahadurların. Ak küheylanının üzerinde kılıcıyla tarih yazmış ve şarktan garba tüm cihana nizam vermeye ant içmişti. Belki de şehit olacaktı şimdi. Yusuf Harezmî'nin açtığı yara onu yavaş yavaş bitirecek ve tıpkı Hazreti Ömer gibi, hançerlendikten birkaç gün sonra şehit düşecekti.

Bu yara onu hemen öldürmezdi. O çelik gibi vücudu, bu yaraya birkaç gün dayanabilir ve eğer kan durdurulamazsa işte o zaman kaskatı kesilip soğurdu. Harp meydanlarında pişmişti Sultan Alparslan. Adaleleri çelik gibi olmuş, sinirleri tunçtan daha katı hâle gelmişti.

Korkmuyordu ölümden. Zira hayatı boyunca ölüm aramıştı er meydanında. Ne var ki girdiği onca savaştan, çıktığı onca kıyametten sonra, bir alçağın hançeriyle ölümü karşılamak... İşte bu, ölmekten de beterdi koca sultan için.

Yusuf Harezmî'nin kanlı gövdesi çoktan bir çukuru boylamış, Alparslan'ın başına da Barzam'im en namlı hekimleri gelmişti. Çeşitli terkip (karışım) ve tiryaklarla (merhem) Sultanın yarasını saran hekimler umutsuz konuşmuşlar, cümlelerinin sonuna da "Allah'tan ümit kesilmez." diye eklemeyi ihmal etmemişlerdi.

*"Gözlerini açar açmaz,
Vezir Nizamülmülk'ü gördü
başucunda. Can dostu koca
vezir, yüzündeki büyük kederle
sultanın başında bekliyordu."*

Katilin kellesini aldıktan birkaç saat sonra belli belirsiz gözlerini araladı. Dudağı susuzluktan çatlamış, çekilen kanı sebebiyle vücudunu bir üşüme sar-

mıştı. Göğsündeki acı hafiflemişti hafiflemesine ya hâlâ sargılı göğsünden ılık ılık kan akıyordu.

Gözlerini açar açmaz, Vezir Nizamülmülk'ü gördü başucunda. Can dostu koca vezir, yüzündeki büyük kederle sultanın başında bekliyor ve Alp Sultan'ın emirlerini kolluyordu. Baygınken rüyalarla boğuşmuştu Alparslan. Kâh Romanos Diogenes'le güreşmiş kâh Yusuf Harezmi'yi boğazlamıştı. Sıtma nöbeti geçirir gibi titremişti yatağında. Kan kaybının verdiği titremeye kasları seğirmiş, pençeleri acı içinde sıkılmıştı.

BU YARA ÖLDÜRÜR MÜ?

“Sultanım!” dedi Vezir Nizamülmülk yumuşak bir ses tonuyla. “Sultanım nicesiniz?”

“Bilmiyorum.” dedi Alp Sultan. “Bu yara beni öldürür mü bilmiyorum ama bu keder beni öldürür elbet. Tedbirsizlik ettik Nizam, tedbirsizlik ettik. Karşımızdaki herkesi kendimiz gibi er bildik.”

“Hakk-ı âliniz var sultanım. Alçak öyle güzel oynadı ki oyununu, hepimizin gözünü boyadı maalesef. Askerdir dedik, erdir dedik, eman nedir bilir dedik...”

“Bilmezmiş Nizam, bilmezmiş. Erlik, yiğitlik ve civanmertlik benim alplerime mahsusmuş. Hak Teâlâ ömür defterimizi kapatmazsa, elbette bu dersi unutacak değiliz... Sahi, hekimler ne derler?”

Nizamülmülk boynunu büküp keder içinde sustu bir süre. Alp Sultan'ın yüzüne, o samimi gözlerine bakmaya cesaret edemiyordu. Hekimlerin “Allah bilir ya, üç günü zor çıkarır.” dediklerini, canından aziz bildiği velinimetine nasıl söyleyecekti.

“Sultanım!” diye konuşacak oldu Nizamülmülk. Ne var ki Alparslan'ın bir el hareketiyle yarım bıraktı cevabını. Tevekkül

dolu bir tebessümle yüzüne bakıyordu Sultan Alparslan. Veziri söylemese de her şeyi anlamış ve bu ölüm haberini büyük bir tevekkül ve metanet içinde karşılamıştı.

“Tamam Nizam, tamam.” dedi anladığını belli ederek. “Ne yapalım, Hak Teâlâ alnımıza böyle yazmış. Biz ki tüm ömrümüz boyu ölüm aramadık mı? Biz ki her harp meydanında ölüm peylemedik mi? Bir maşuku kovalar gibi kovaladık ölüm denilen güzeli. Bizi şehadet ülkesine taşıyacak olan Zümrüd-ü Anka’yı, alevli harp meydanlarında aradık. Aradığımız, onu hiç ummadığımız yerde buldu bizi. Hem de ‘Ben aranmam. Vakti gelince ansızın geliveririm’ dercesine.”

“Allah’tan ümit kesilmez sultanım.” dedi Nizam, hekimlerden duyduğu gibi. “Gün doğmadan neler doğar.”

“Doğmak.” dedi Alp Sultan. “Doğmak, ölmenin alameti değil midir sahi? İnsan doğduğunda hem yaşamaya hem de ölmeye başlar. Eğer ölümse kapımızı çalan, elbette Hak’tandır, Hak’tan gelmiştir. Başımız, gözümüz üzerine... Hoş gelmiş, safa gelmiş. Şimdi aslolan muhasebedir gözümün nuru. Aslolan hesaba çekilmeden evvel hesaba çekilmektir.”

“Adalet ve hakkaniyetinize rûz-u mahşerde (ahirette) şahit olarak ben yeterim sultanım. Tüm ömrünüzü hak için cihat ederek ve cihana nizam vermek için koşturarak geçirdiniz. Roma imparatorları gibi, saraylarda, zevk-ü sefa içinde yaşayıp gününüzü gün etmediniz. Ahir ömrünüzün çoğu at sırtında ve sefer peşinde geçti. Ne kıyametlere göğüs gerdiniz hak uğruna. Nice yangınlara gözü kapalı daldınız adalet için...”

Derin bir iç çekti Alp Sultan. Vezir Nizamülmülk elbette haklıydı. Elbette tüm ömrü hak ve adalet yolunda, bin bir türlü cefa ve çile içinde geçmişti. En büyük düşmanlarına bile merhamet etmiş, en gaddar katilleri bile affetmişti. Ak kühey-

lanının heybesinden adalet tohumları saçmıştı dört bir yana. Geçtiği her yeri Hızır (a.s) gibi yeşertmiş, adalet ve azametiyle nice beldeleri ve gönülleri fethetmişti.

Lakin rahat değildi Alp Sultan. “Acaba farkında olmadan kimselere zulmettim mi? Acaba sırf nefsimе hoş geldiği için kul hakkı yedim mi? Savaşlarımı sırf Allah için mi yaptım, yoksa gönlümde şan ve şöhret sevdası, makam ve mansıp sevgisi filizlendi mi?” diye düşünüyordu.

En adil mahkemenin önüne çıkmak, kendini, kendi vicdânında yargılamak istiyordu Alparslan. Allah Resulü’nün (s.a.v) “Hesaba çekilmeden evvel kendinizi hesaba çekiniz” hadisini düşünüyor ve kendisini acımasızca yargılamak istiyordu. Ne var ki tek başına yapmalıydı bunu. Ömrünün son günlerinde kendisiyle yüzleşmeli ve hayatının her karesini gözlerinin önüne getirip, vicdan terazisine koymalıydı.

Huzursuzdu şimdi. Er meydanında şehit olmayı düşünürken böyle kalleşçe bir suikasta kurban gitmeyi, bir işaret olarak görüyor ve bu yüzden huzursuzluğu iyice artıyordu. “Yaptığım bir yanlıştan dolayı Hak Teâlâ bana er meydanında şehit olmayı nasip etmedi.” diyordu kendi kendine. Neden sonra, aklındaki o düşünceyi salıverdi dudaklarından. Nizamülmülk’ün kendisine övgüler yağdıran son sözlerine itiraz edercesine yükseldi sesi:

“Öyle deme Nizam. Ben ki her ne vakit düşman üzerine azmetsem, Allah-ü Teâlâ’ya sığınır, O’ndan yardım isterdim. Dün bir tepe üzerine çıktığımda, askerimin çokluğundan, ordumun büyüklüğünden bana ayağımın altındaki dağ sallanıyor gibi geldi. ‘Ben cihanın hükümdarıyım. Bana kim galip gelebilir?’ diye bir ses yükseldi nefsimden. İşte bunun neticesi olarak, Cenab-ı Hâk, aciz bir kulu ile bir kalleşin eli ile beni cezalandırdı. Kalbimden geçen bu düşünceden ve daha önce işlemiş

olduğum hata ve kusurlarımdan dolayı Allah-ü Teâlâ'dan af diliyor, tövbe ediyorum. Kusurumun bundan ibaret olduğundan da emin değilim elbet. Düşünmek istiyorum Nizam. Son nefesimi verene kadar, hayatımın muhasebesini yapmak istiyorum. Bunun için son nefesimi verene kadar, yanıma yalnızca sen ve oğlum Melikşah girsin. O da günde yalnızca iki kere. Sana son emirlerimi, Melikşah'a da son nasihatlerimi vereyim istiyorum. Çetin bir muhasebe beni bekliyor eski dostum. Dualarını esirgeme benden.”

KENDİNİZE DE ADİL OLUN

Gözleri yaşarmıştı Nizamülmülk'ün. Hâlâ olanlara inanamıyor ve koskoca Alparslan'ın göz göre göre eriyip gitmesine yüreği dayanmıyordu. Ne var ki dik durmalıydı koca vezir. Alp Sultan yavaş yavaş hayat limanlarından uzaklaşırken onun ardında bıraktığı büyük boşluğu doldurmaya çalışmalı, dahası, Melikşah için bir deniz feneri olmalıydı.

“Dualarım her daim sizinle dir sultanım.” dedi Nizam. “Söylediklerinize gelince, sadece nefsin mırıltılarından ibarettir ve zannım odur ki Hak Teâlâ bunun için sizi cezalandırmaz. Son zamanlarda hangimizin nefsi kabarmıyor ki gururla? Hangimiz, o destansı zaferlerin şevkiyle sermest olmuyoruz? Kendinizi böyle suçlayıp heba etmeyin Allah aşkına. Adanmışlığı sizden öğrendik biz sultanım. Hak için nefsini hiçe saymayı, benliğini bir su damlası gibi adalet ummanına feda etmeyi sizden öğrendik. Varın, siz yine yapın muhasebenizi. Lâkin düşmanınıza olduğu kadar, kendinize karşı da adil olun. Bir düşünün hele şu kırk üç yıllık hayatınızı. Eğer hesabını vermeyeceğiniz tek bir şey bulabilirseniz, dilerim ki Rabbim sizin bedelinize beni yaksın nâr-ı cehennemde. Düşünün sultanım, düşünün. Lâkin adil olun öz nefsinize karşı. Sultan Alparslan'ı

sorun vicdanınıza. Onun atının terkisine atlayıp o çetin yolları, o aşılmaz zorları bir kez daha gidin. Ve şunu da bilin ki, yarım bıraktığınız kudret bestesi er-geç tamamlanacaktır. Son nefesime kadar sultanım ... Son nefesime kadar, emanetinize sahip çıkacağım.”

Gözleri buğulandı Alp Sultan'ın. Kadim dostu, biricik yoldaşı Nizamülmülk'ün samimi çehresine minnetle baktı. Vezir Nizam bel kırıp boyun bükerek hücreyi terk ederken, derin bir nefes alıp kendi hayatının murakabesine (düşüncesine) daldı. Göğsünden ılık ılık kanlar süzülürken hayat sergüzeşti bir rüya gibi akmaya başladı gözlerinin önünde. Kendi hayatını izleyecekti vicdan dürbününden Alp Sultan. Son nefesini vermeden nefesini yargılayacak ve kırk üç yılın muhasebesini yapacaktı. İşte, kapanan gözlerine hücum ediyordu anılar. Anılar, acıları bastırıyor ve onu o günlere, yıllar öncesine götürüyordu.

SERAHS...

1060

Melik Alparslan'ın yüreği kan ağlıyordu. Kalbi baba acısıyla kavruluyor, gözleri, hisli hatıralarla yaşıyordu. Selçuklu, sanki kalbini kaybetmişti bugün. Sultan Tuğrul Bey, haberi alır almaz büyük bir hızla Serahs'a gelmiş ve Melik Alparslan ile Melik Kavurd'u teselli etmeye çalışmıştı.

Ne var ki onlardan daha çok yaşıyordu Tuğrul Bey'in gözleri. Öyle ya, ağabeyini, Selçuklu'nun ruhu olan Davud Çağrı Bey'i vereceklerdi toprağa. Alparslan ve Kavurd, Çağrı Bey'in nâşının başında elleri bağlı bir şekilde bekliyorlar ve biricik babalarına karşı son görevlerini yapmaya hazırlanıyorlardı.

Büyük bir matem vardı Serahs şehrinde. Horasan Valisi, Sultan Tuğrul Bey'in ağabeyi Çağrı Bey, yetmiş yaşında Hakk'a yürümüş ve arkasında gözü yaşlı, gönlü yaslı sevenlerini bırakmıştı. Adeta bir destan yazmıştı hayatı boyunca. Selçuklu için canını dişine takmış, tüm hayatı harp meydanlarında ve adalet peşinde geçmişti.

Tuğrul Bey'den yaşça büyük olmasına rağmen sultanlık makamından kendi isteğiyle feragat etmiş ve "Eğer sultan olursam yüreğime bir gurur düşer de bu, bütün ihlas ve samimiyetimi yerle yeksan eder." demişti. İşte bu yüzden sultan postuna kardeşi Tuğrul'u oturtmuş ve hayatının son demlerine kadar da adeta onun sağ kolu olarak harpten harbe koşmuştu.

EVLATLARI İLE GURUR DUYDU

Bir fırtına gibi esmişti Tuğrul ve Çağrı Bey'in rüzgârı. İki kardeş, bozkırları kükreyişleriyle doldurmuşlar ve o büyük cihat ruhuyla tüm zalimleri dize getirmişlerdi. Selçuk Bey'den sonra, onların omuzlarında yükselmişti Selçuklu'nun yıldızı. İki kardeş, saltanat ve iktidar hırsına kapılmadan omuz omuza cenk etmişler ve birlikte düşmanların korkulu rüyası olmuşlardı.

Nice cenkten alınının akıyla çıkmıştı Çağrı Bey. Kâh Bizans illerine, kâh Türkistan illerine akın üstüne akın yapmış, Türk'ün adalet ve azametini gittiği her yerde göstermişti. Kılıcıyla koca bir tarih yazmıştı. Kimi zaman Dandanakan'da Gaznelilere karşı efsaneleşmiş, kimi zaman da Pasinler'de Bizans şövalyelerini tir tir titretmişti.

Kılıcıyla olduğu kadar, evlatlarıyla da yükseltmek istemişti şanlı Selçuklu sancağını. Boy boy yetiştirdiği evlatlarını hem iyi bir medrese eğitiminden geçirmiş hem de daha çocuk yaşta onları iyi birer alp olarak yetiştirmişti. Melik Muhammed (Alparslan), Melik Kavurd ve Melik Süleyman ... Hepsi de devrin en seçkin âlimlerinden dersler alarak yetişmişler ve çocuk yaşta er meydanıyla tanışmışlardı.

Hele Alparslan, yedi yaşından beri dumanını attırıyordu er meydanının. Daha bacak kadar bir çocukken boyu kadar kılıcı kuşanmış ve o yaşta ilk avını yapıp ilk gazasından sağ dönmüştü. Dahası, on bir yaşında katıldığı Dandanakan Savaşı'nda nice Gazne bahadırını devirmişti Alparslan. İşte bu yüzden gerçek adı Melik Muhammed olsa da ismi kısa zamanda Türk akıncıları arasında Alparslan'a çıkmıştı.

Çağrı Bey gurur duyuyordu oğullarıyla. Onlarla omuz omuza cenge giderken adeta coşuyor ve boz küheylanını şaha kaldırıp düşmanın üzerine yıldırım gibi düşüyordu. Önde Çağrı

“Tuğrul Bey, tahtını onun oğullarından birine bırakacak ve böylece ağabeyinden aldığı emaneti, yine onun emanetçilerine teslim edecekti.”

Bey, arkasında da meliklere, adeta bir şahin sürüsü gibi dalıyorlardı düşmanın kalbine. Nice cenkler yapmışlardı baba-oğul. Nice kıyametlere göğüs germişler, nice kez ölümün kıyısından dönmüşlerdi.

Ne var ki ölüm er meydanında gelmemişti Çağrı Bey'e. Son nefesini verirken yanağından süzülen yaşlar belki de bu yüzden kederle akıyor; harp meydanında, Allah yolunda savaşırken şehit düşmediği için içten içe hayıflanıyordu. O, gözlerini kederle kapatsa da cihatla geçen yetmiş yıllık koca ömrü onun samimiyetine en büyük şahitti elbet ve onu tanıyanlar, adeta ismini bayraklaştırıcaklar ve bozkırın kara yağız cengâverini hiç unutturmayacaklardı.

Unutulmayacaktı Çağrı Bey. Milletiyle yaşayacak, evlatlarıyla ve onların zaferleriyle var olacaktı. Kazanılan her zafer, çikılan her sefer onu hatırlatacaktı zihinlerde. Tuğrul Bey, tahtını onun oğullarından birine bırakacak ve böylece ağabeyinden aldığı emaneti, yine onun emanetçilerine teslim edecekti.

Alparslan dişlerini sıkıyordu kederle. Gerçekten önündeki küçük tabuta mı sığmıştı o koca yiğit? Gerçekten o küçük çukura mı gömülecekti yatağında ölen şehit? “Ah babacığım!” dedi Alparslan kendi kendine. “Yokluğun ne zor, ayrılığın ne acı. Dünya, daha şimdiden daha zalim bir yer oldu gözümde. Senin boşalttığın er meydanını şimdi kim dolduracak ey kurban olduğum? Bana miras bıraktığın şu eğri kılıcın hakkını verip senin ruhunu şâd ettirebilecek miyim?”

Gözlerinden süzülen kristaller, yanağından kayıp birer yıldız gibi kılıcın kabzasına düştüler. Alpler, Çağrı Bey'in cena-

ze namazı için saf tutarken, bulutlar güneşi perdeledi, her yan birdenbire karardı. Sanki gökler bile hüzünlenmişti bu büyük acıyla. Sanki bulutlar bile ağlamaya hazırlanıyordu.

Tuğrul Bey'in iç çekişleri nice bahadırın yüreğini yakarken Alparslan zihninde hâlâ babasının savaştan dönmesini beklediği o çocukluk günlerini kuruyordu. Birlikte Kur'an okurken adeta eriyip giden o dev cüsseli babasının Allah aşkıyla çarpan kalbini... Ona ok atıp kılıç kullanmayı öğretirken nasıl da bir babadan çok sert bir kumandana dönüştüğünü...

Çıktıkları seferleri hatırlıyordu Alparslan. Omuz omuza kazandıkları zaferleri hatırlıyordu. Horasan Valiliği yapan babasının, her fırsatta şarktan garba akınlar yaptığını, sert kış günleri dışında, adeta Horasan'da yerinde duramadığını anımsıyordu. Daha geçen yıl büyük bir isyanı bastırmamışlar mıydı birlikte? Çağrı Bey, ilerleyen yaşına rağmen, adeta bir aslan gibi titretmemiş miydi ortalığı?

KİMSEYE KALMAYAN DÜNYA

İşte şimdi musalla taşında yatıyordu koca yiğit. Elleri göğsünde bağlanmış bir şekilde, yüzüne takılan son tebessüm kırıntısıyla sonsuzluğa uçuyordu. Belki de gökler ordusuna dâhil edecekti onu Hak Teâlâ. Belki de onu büyük şehitlerden sayacak ve kıyamete kadar nice savaşta onun görünmeyen atının nal sesleri yankılanacaktı. Öyle ya, Allah yolunda ölenlere "ölü" denilmezdi. Onlar, insanların anlayamayacağı bir boyutta yaşamaya devam ederler ve en olmadık zamanlarda, mucizelerle geri dönerlerdi.

Cenaze namazı kılındıktan sonra helallik alındı alperenlerden. Tuğrul Bey, adeta boğazı yırtılırcasına "helal olsun" diye haykırırken Alparslan'ın sesi titriyor ve kendi kendine söz veriyordu; "Bıraktığım sancağı daha yukarılara koyacağım ey

babacığım! Ömrün boyunca Türk'e aradığın yeni yurdu ben bulacağım babacığım. Belki Sultan postuna oturacak, belki de senin gibi kendi kardeşimin emrinde cihat edecek, can vereceğim. Ama her ne surette olursa olsun, vatan için, millet için, Allah için savaşacak ve ruhunu şad edeceğim. Sen rahat uyu ey yeri dolmaz kahraman! Sen rahat uyu! Emanetin, artık omuzlarımdadır."

Nihayet helâllik alındıktan sonra, omuzlar üzerinde son seferine çıktı Çağrı Bey. Küçük tabut, alperenlerin elinde suda süzülen bir kabuk gibi kabristana doğru akmaya başladı ve kabristana ulaşıldığında da toprağa emanet edildi bu kahramanlık timsali beden. Toprak, her âlimi, her zalimi, her yiğidi ve her caniyi kucakladığı gibi kucakladı onu da. Toprakta gelen âdem yine toprağın bağrına bırakıldı bir tohum misali. Öyle ki mahşer gününde oradan çıkıp, ömür meyvesini versin diye...

Küçük çukur, toprakla doldurulduktan sonra, küçük bir tepecik hâlini aldı sonunda. Nice bahadır gözyaşı döküp nice Türk anası ağıtlar yaktıktan sonra, cenaze alayı sessiz ve vakur bir şekilde dağıldı. Acaba Türkler balbal geleneğine devam etseler, Çağrı Bey'in başına kaç heykel dikmeleri gerekirdi? Belki de koca bir anıt dikilirdi bozkırın şanlı aslanına. Onun elinde can veren düşmanlar, hiç şüphesiz koca bir kabristanı doldurur ve bu zulüm kabristanı, tüm zalimlere korku verirdi.

Görevini yapmıştı Çağrı Bey. Bir gün olsun rahat yüzü görmemiş, bir gün olsun rehavet nedir bilmemişti. Gök kubbeyi

"Belki de Çağrı Bey'in kılıcını beline takan Alparslan, o çelik gibi yumruğunu Bizans'ın başına indirmek için at sürecekti Rûm illerine."

çatı yapmıştı üzerine. Toprağı döşeği bilmiş ve boz küheylanının sırtında bozkırlara unutulmayacak bir destan yazmıştı. Öldüğü gün bile aklı hâlâ seferdey-